

مرجع تصویب: هیأت وزیران
شماره ویژه نامه: ۵۴۱

چهارشنبه، ۱۱ بهمن ۱۳۹۱

سال شصت و هشت شماره ۱۹۷۸۲

آیین نامه اجرایی کنوانسیون تغییر آب و هوا و پروتکل های الحاقی

۱۳۹۱/۱۱/۷

شماره ۴۸۱۵۳/ت ۲۱۷۸۴۵

وزارت امور خارجه - سازمان حفاظت محیط زیست

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۹/۱۹ بنا به پیشنهاد شماره ۹۱/۱۴۳۲۴/۴۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۱/۲/۲۰ وزارت نیرو و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه اجرایی کنوانسیون تغییر آب و هوا و پروتکل های الحاقی را، به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی کنوانسیون تغییر آب و هوا و پروتکل های الحاقی

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مربوط به کار می روند و معادل انگلیسی آنها به شرح پیوست که تأیید شده به مهر «دفتر هیئت دولت» است تعیین می شود.

الف - کنوانسیون: کنوانسیون تغییرات آب و هوا مصوب ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۲ میلادی.

ب - پروتکل: پروتکل کیوتو در مورد کنوانسیون چارچوب سازمان ملل متحد در مورد تغییر آب و هوا.

ج - کنفرانس متعاهدین: کنفرانس اعضای کنوانسیون، که سالانه با شرکت تمامی کشورهای عضو برگزار می شود.

د - کارگروه ملی: کارگروه ملی تغییر آب و هوا متشکل از نمایندگان وزارتخانه ها و سازمان های مرتبط که تعیین کننده سیاست ها و راهبردهای اجرایی کشور در ارتباط با کنوانسیون و پروتکل در کشور می باشد.

ه - مرجع صلاحیتدار ملی: دستگاه مسؤول در سطح ملی به عنوان مرجع رسمی هماهنگی و تأیید نهایی پروژه های مکانیسم توسعه پاک.

و - هیئت بین الدول تغییر آب و هوا: نهاد بین المللی که در سال ۱۹۸۸ مشترکا توسط سازمان هواشناسی جهانی و برنامه محیط زیست ملل متحد تأسیس گردید تا به بررسی یافته های علمی در زمینه تغییر آب و هوا بپردازد.

ز - تسهیلات محیط زیست جهانی: مکانیسم مالی بین المللی که در سال ۱۹۹۴ با هدف تأمین مالی پروژه های مرتبط با تغییر آب و هوا، تنوع زیستی، آب های بین المللی و لایه ازن تأسیس گردید.

ح - گزارش سالانه تغییر آب و هوا: گزارشی که براساس گزارش دستگاه های عضو کارگروه ملی در زمینه تغییر آب و هوا توسط کارگروه یادشده تهیه و به دفتر هیئت دولت ارائه می شود. این گزارش مشتمل بر وضعیت انتشار گازهای گلخانه ای از بخش های مختلف، اقدامات اجرایی دستگاه ها در زمینه کاهش انتشار، آسیب پذیری در بخش های مختلف از تغییر آب و هوا و اقدامات درخصوص سازگاری با آنها، کمبودها و نیازهای دستگاه ها از دیدگاه مالی، فنی اداری درخصوص اجرای وظایف محوله، عملکرد درخصوص ظرفیت سازی، آموزش و تحقیقات تغییر آب و هوا و نیز همکاری های بین المللی می باشد.

ط - گزارش ملی: گزارشی که در آن فعالیت های کشور در اجرای مفاد کنوانسیون و براساس مصوبات اجلاس اعضای کنفرانس متعاهدین و طبق دستورالعمل هیئت بین الدول تغییر آب و هوا توسط سازمان حفاظت محیط زیست با اولویت استفاده از منابع بین المللی تدوین می شود.

ماده ۲- راهبردهای اجرایی کشور در ارتباط با کنوانسیون و پروتکل به شرح زیر تعیین می گردد:

الف - ایجاد زیرساختها و ساز و کارهای لازم برای تحقق اهداف کنوانسیون و پروتکل.

ب - اصلاح الگوهای تولید و مصرف انرژی و نیز افزایش سهم منابع انرژی کم کربن در سبد انرژی کشور در راستای کاهش روند انتشار گازهای گلخانه ای.

ج - توسعه و کاربرد فناوریهای نوین و فاقد آلاینده گی.

د - افزایش تولید و ترویج استفاده از انرژی های نو و تجدیدپذیر.

ه - استفاده حداکثری از ظرفیتهای تسهیلات محیط زیست جهانی و منطقه ای در ابعاد مختلف فنی، اقتصادی و آموزشی در چارچوب کنوانسیون و پروتکل.

و - حمایت از تحقیقات و پژوهشهای داخلی در جهت تحقق اهداف کنوانسیون و پروتکل.

ز - ایجاد آمادگی لازم جهت پیشگیری و مقابله با پیامدهای سوء تغییر آب و هوا.

ح - توسعه استفاده از مشوقهای اقتصادی به منظور ایجاد انگیزه برای کاهش انتشار گازهای گلخانه ای.

ماده ۳- کارگروه ملی با مسئولیت معاون ذی ربط سازمان حفاظت محیط زیست و با عضویت نمایندگان تام الاختیار وزارتخانه های امور خارجه، امور اقتصادی و دارایی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهاد کشاورزی، راه و شهرسازی، صنعت، معدن و تجارت، کشور، نفت، نیرو و ارتباطات و فناوری اطلاعات و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و سازمان انرژی اتمی ایران و سازمان ملی استاندارد ایران به منظور انجام وظایف زیر تشکیل می شود:

الف - برنامه ریزی جهت تحقق اهداف و اجرای مفاد کنوانسیون و پروتکل در چارچوب راهبردهای موضوع ماده (۲).

ب - تعیین راهبردهای کاهش انتشار گازهای گلخانه ای و اهداف کمی و کیفی مرتبط با آن و نیز وظایف دستگاه های عضو به منظور تحقق اهداف مذکور به صورت سالانه و همچنین برای افقهای پنج ساله به تفکیک سهم هر یک از دستگاه های اجرایی و در صورت ضرورت ارائه به هیئت وزیران جهت بررسی و تصویب.

ج - بررسی و تلفیق گزارشهای دستگاه های عضو کارگروه ملی و تدوین گزارش سالانه و ارائه آن به دفتر هیئت دولت.

د - بررسی و تصویب گزارش ملی.

ه - بررسی و اولویت بندی پروژه های پیشنهادی دستگاه ها برای استفاده بهینه از ظرفیتهای بین المللی و ملی در چارچوب اهداف کنوانسیون و پروتکل.

و - ظرفیت سازی و پیگیری استفاده از اعتبارات بین المللی جهت اجرای پروژه های مصوب کارگروه ملی.

ز - برنامه ریزی جهت اجرای آموزشهای تخصصی و سایر آموزشهای لازم مرتبط با هدف کنوانسیون و راهبردهای موضوع ماده (۲) از جمله نحوه

تهیه گزارشات سالانه با بهره‌گیری از امکانات ملی و بین‌المللی.

ج - برنامه‌ریزی به منظور فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی درخصوص اهداف کنوانسیون و پروتکل.

ط - تعیین اصول کلی و محورهای کاری کارگروه مذاکراتی و تشکیل کارگروه تخصصی مذاکراتی به منظور طرح و دفاع از مواضع و پیشنهادات جمهوری اسلامی ایران در ارتباط با مفاد کنوانسیون و پروتکل.

ی - تدوین ساختار کارگروه مذاکراتی براساس مباحث مورد مذاکره در چارچوب کنوانسیون و پروتکل‌های الحاقی و تعیین شرایط اختصاصی اعضای آن متناسب با ساختار تدوین شده.

ک - انتخاب اعضای کارگروه مذاکراتی از بین نمایندگان معرفی شده از سوی دستگاه‌های عضو کارگروه ملی برای عضویت در کارگروه مذاکراتی.

تبصره ۱- اعضای معرفی شده توسط بالاترین مقام اجرایی دستگاه مربوط با حکم رئیس سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان عضو کارگروه ملی برای مدت سه سال منصوب می‌شوند. دوره مأموریت اعضای مذکور در صورت معرفی مجدد از سوی دستگاه ذی‌ربط قابل تمدید است.

تبصره ۲- دبیرخانه کارگروه ملی در سازمان حفاظت محیط‌زیست مستقر می‌باشد.

تبصره ۳- اعضای معرفی شده توسط بالاترین مقام اجرایی دستگاه مربوط در صورت انتخاب توسط کارگروه ملی که متناسب با ساختار موضوع بند (ی) صورت می‌گیرد با حکم رئیس سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان عضو کارگروه مذاکراتی برای مدت سه سال منصوب می‌شوند. دستگاه‌ها می‌توانند نمایندگان خود در کارگروه ملی را نیز برای عضویت در کارگروه مذاکراتی معرفی نمایند. دوره مأموریت اعضای مذکور، منوط به معرفی مجدد دستگاه‌های مربوط و تأیید کارگروه ملی قابل تمدید است. ریاست کارگروه مذاکراتی بر عهده رئیس کارگروه ملی می‌باشد.

تبصره ۴- کارگروه ملی می‌تواند حسب‌نیاز و حسب‌مورد از افراد صاحب‌نظر و متخصص در زمینه کنوانسیون و پروتکل برای شرکت در جلسات (بدون حق رأی) دعوت نماید.

ماده ۲- وظایف مشترک دستگاه‌های عضو کارگروه موضوع ماده (۲) این تصویب‌نامه به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - تهیه گزارش مرتبط با وظایف دستگاه ذی‌ربط در هر سال در چارچوب دستورالعملی که از سوی کارگروه ملی تهیه و ابلاغ می‌شود و تحویل آن به دبیرخانه کارگروه ملی تا پایان تیرماه سال بعد.

تبصره - دبیرخانه کارگروه ملی موظف است گزارش سالانه را تا پایان مرداد ماه سال بعد تهیه و به هیئت وزیران (دفتر هیئت دولت) ارائه نماید.

ب - برنامه‌ریزی و ایجاد ساختار سازمانی متناسب با استفاده از کارشناسان با صلاحیت لازم حتی‌الامکان از طریق جایگزینی پست‌های سازمانی موجود و در صورت لزوم استفاده از سایر راهکارهای قانونی تا پایان دوره تعهدات کنوانسیون.

ج - تأمین ساز و کار لازم برای تولید اطلاعات مورد نیاز تهیه گزارش موضوع بند (الف).

د - تدوین برنامه‌های آموزشی تخصصی مرتبط با اهداف کنوانسیون و پروتکل در حیطه وظایف خود و اعلام آنها به کارگروه ملی.

ه - پیش‌بینی و تأمین بودجه و امکانات مورد نیاز به منظور اجرای تکالیف مصوب موضوع بند (ب) ماده (۲).

تبصره - دستگاه‌های اجرایی مکلفند بخشی از اعتبارات پژوهشی خود را به منظور اجرای تکالیف موضوع این بند هزینه نمایند.

ماده ۵ - حوزه مسئولیت دستگاه‌های عضو کارگروه ملی برای تهیه گزارش انتشار گازهای گلخانه‌ای براساس دستورالعمل هیئت بین‌الدول تغییر آب و هوا و آرایه آن به کارگروه ملی به شرح زیر است:

الف - وزارت نیرو: مصرف سوخت در نیروگاه‌های حرارتی و میزان نشر ناشی از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری به روش بی‌هوازی.

ب - وزارت نفت: فرآیندهای اکتشاف، استخراج، پالایش و انتقال نفت خام، گاز و فرآورده‌های نفتی و انتشارات احتراقی و فرآیندی واحدهای پتروشیمی، مصرف سوخت در کاربری‌های مختلف صنعت نفت و گاز.

ج - وزارت صنعت، معدن و تجارت: صنایع با اولویت گازهای گلخانه‌ای فرآیندی صنایع انرژی بر.

د - وزارت جهاد کشاورزی: بخش دام، زراعت و جنگل‌ها و مراتع.

ه - وزارت کشور: مراکز دفن پسماند.

و - وزارت راه و شهرسازی: مصرف سوخت در بخش‌های حمل و نقل، خانگی - تجاری با همکاری وزارت کشور.

ماده ۶ - وزارت راه و شهرسازی (سازمان هواشناسی کشور) موظف است نسبت به تقویت و تکمیل «شبکه ملی پایش آب و هوا» با همکاری وزارت نیرو، وزارت جهادکشاورزی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مؤسسه ملی اقیانوس شناسی) و سازمان فضایی ایران اقدام نماید.

ماده ۷- دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی پس از تصویب هیئت امناء و با رعایت بند (ب) ماده (۲۰) قانون برنامه پنجساله توسعه جمهوری اسلامی ایران، مکلفند پنج درصد (۵٪) از اعتبارات پژوهشی خود را صرف تحقیق و توسعه در زمینه موضوعات مرتبط با تغییر آب و هوا نمایند.

تبصره - فهرست دانشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها و مراکز مربوط موضوع این ماده به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب کارگروه ملی می‌رسد.

ماده ۸ - وزارتخانه‌های نفت و نیرو موظفند به ترتیب نسبت به تهیه و انتشار تراز جامع هیدروکربوری و انرژی کشور به صورت سالانه و پنجساله اقدام نمایند.

ماده ۹- دستگاه‌های اجرایی می‌توانند از همه ساز و کارهای پیش‌بینی شده در ماده (۳) آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۲۹۵۶/ت/۲۸۴۹۳ مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱ و اصلاحات بعدی آن، در پروژه‌های مرتبط با ساز و کارهای بین‌المللی مندرج در کنوانسیون و پروتکل، اعم از اینکه طرف قرارداد داخلی یا خارجی باشد استفاده نمایند.

ماده ۱۰- اعتبارات لازم برای اجرای تکالیف مقرر در این آیین‌نامه در چارچوب بودجه سنواتی دستگاه‌های ذی‌ربط پیش‌بینی و پس از تأمین از محل اعتبارات مصوب مربوط در اختیار دستگاه‌های مذکور قرار می‌گیرد.

تبصره - کارگروه ملی از محل اعتبارات مصوب مربوط و در صورت وجود اعتبار از محل کمک‌های بین‌المللی، بخشی از هزینه‌های اجرای تکالیف موضوع این آیین‌نامه برای دستگاه‌های اجرایی را در چارچوب دستورالعمل داخلی خود تأمین و پرداخت خواهد نمود. تأمین مابقی هزینه‌ها برعهده دستگاه‌های ذی‌ربط بوده و عدم تخصیص اعتبارات بین‌المللی رافع مسئولیت دستگاه‌های مذکور نمی‌باشد.

ماده ۱۱- با ابلاغ این آیین‌نامه، تصویب‌نامه‌های شماره ۱۰۴۵۴۸/ت/۳۹۲۱۳ مورخ ۱۳۸۸/۵/۲۴ و شماره ۲۴۸۲۱۶/ت/۳۹۲۱۳ هـ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۶ و تصمیم‌نامه شماره ۳۹۲۱۳/ت/۲۵۲۱۳۴ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۲، لغو می‌شود.

معاون اول رئیس‌جمهور - محمدرضا رحیمی

پیوست: معادل انگلیسی واژه‌های مذکور در تعاریف

کنوانسیون تغییر آب و هوا	Convention on Climate Change
پروتکل کیوتو	The Kyoto Protocol
کنفرانس متعاهدین به کنوانسیون تغییر آب و هوا	Conference of Parties to the UNFCCC (COP)

National Climate Change committee	کارگروه ملی تغییر آب و هوا
Designated National Authority (DNA)	مرجع صلاحیتدار ملی
Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)	هیئت بین‌الدول تغییر آب و هوا
Global Environmental Facility (GEF)	تسهیلات محیط زیست جهانی
Climate Change Annual report	گزارش سالانه تغییر آب و هوا
National Communication	گزارش ملی